

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Consideratio status damnatorum, quod actiones ipsorum inprimis malas, concernit

Fecht, Johann

Durlaci, 1680

LV.

[urn:nbn:de:bsz:31-122744](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-122744)

nem & murmuracionem ex impatientia ortam. Ita enim stridere dentibus usurpatur. Ps. XXXV. 16. XXXVII. 12. CXII. 8. Iherem. II. 16. Actor. VII. 54. Ultraque vero significatio huic loco convenit. Hæc sine dubio vera est sententia. Ineptum enim est, quod quidam ex hac phrasi fabulantur, ardorem inferni fumo suo excitare sletum oculorum & tantum ibi esse frigus, ut dentes præ frigore strideant. In cujus incomparabilis viri verbis profus acquiescimus.

LV. Quintum decimum argumentum tenebræ exteriores, quibus involventur damnati, præbent. Ubique S. Literarum in tenebris esse damnati dicuntur. Matth. IIX. 12. XXII. 13. XXV. 30. & quidem in caligine tenebrarum. II. Petr. II. 17. Ep. Jud. v. 13. id est, in tenebris verè stygiis & Ægyptiacâ nocte densioribus. Nolumus occupari in recensendis veterum interpretationibus, quarum pleræque omnem vim illius vocis non exhauriunt. Hoc duntaxat cum D. Gerharo, Loco de Inf. §. 44. dicimus, quousque vocis usus patitur, neque Sacræ Literæ aut fidei analogia prohibet, tenebras damnatis applicandas esse. Id enim jubet vera interpretandi ratio. Sunt tenebræ naturales: Ergo lumine carebunt damnati & igne utentur non nisi fumido & tenebricoso, per quem propriam solum calamitatem cum horrore possint adspicere. Isidorus libro I. sentent. c. XXV. Ignis gehennæ ad aliquid lumen habet & ad aliquid non habet; hoc est, habet lumen ad damnationem, ut videant impii, unde doleant, & non habet ad consolationem, ne videant, unde gaudeant. Sunt tenebræ metaphoricæ, calamitates hujus vitæ & multiplices miseras signantes; ergo ab omni felicitate & gaudio exulabunt damnati. Prosper Aquit. libro III. de vitâ contempl. c. XII. Damnatorum continuus gemitus, cruciatus æternus, dolor summus, pœnalis sensus, torquent animos, nec extorquent, puniunt corpora damnata, nec finiunt. Sunt denique tenebræ spirituales intellectus & voluntatis; ergo destituentur damnati saluari DEI cognitione, neque illuminati erunt mysteriorum Divinorum notitiâ. Hæc ignorantia tenebræ dicuntur. Eph. V. 8. Ergo sanata non erit perversitas voluntatis eorum & peccata, tenebrarum opera, patrabunt. Hoc enim vitiatorum nomen est. Eph. V. 11. Joh. III. 19. XII. 35. Rom. XIII. 12. I. Thess. V. 4. Origenes, libro II. de Princ. c. XI. p. 708. Exteriores tenebras, ut ego opinor, non tam ærem aliquam obscurem & sine lumi-

ne

ne intelligendum puto, quam de his, qui profunda ignorantia tenebris immersi extra Divina intelligentia lumen effecti sunt. Et sicut sancti corpora sua, in quibus sancte & pure in hujus vite habitationibus vixerunt, lucida & gloriosa ex resurrectione suscipient: ita & impii quiq; qui in hac vita errorum tenebras & ignorantia dilexerunt, obscuris & tetris post resurrectionem corporibus induantur, ut ea ipsa caligo ignorantia, qua in hoc mundo interiora eorum mentis obsederat, in futuro per exterius corporis appareat indumentum. Joh. Chrysostr. Homil. LIII. in Matth. Si in tenebras exteriores mittuntur, qui accepto verbo fidei carnaliter vivendo fructum justitiae non fecerunt: putas, in quales tenebras sunt ituri, qui ipsum talentum fidei peccando perdidit Vide igitur, quomodo in hac parabola peccatorem non in ignem, nec in aliquam poenam, sed tantum in tenebras exteriores mitti praecepit: in illa autem cum venerit in majestate Patris, jam non tantum in tenebras exteriores, sed & in ignem mittetur & poenas Et in tenebras exteriores dixit, ut hereses intelligamus, praeter ceteris plus tenebrosas. Aut certe, quamdiu quidem peccator mala operatur, aut cogitat, in tenebris est, sed in tenebris propinquieribus, quando autem in haeresin quandam projicitur, tunc projicitur in tenebras exteriores. Augustinus Tom. II. Ep. CXX. ad Honorat. c. XXI. Judaei modo sunt in exteris tenebris, unde correctio desperanda non est, quam si contempserint, ibunt in tenebras exteriores, ubi correctionis locus non erit. Quoniam DEUS lux est, & tenebrae non sunt in eo ulla. Et DEUS caritas est. Ac per hoc, si DEUS lux est, & DEUS caritas est, profecto caritas lux ipsa est, qua diffunditur in cordibus nostris per Spiritum sanctum, qui datus est nobis. Item dicit: qui odit fratrem suum, in tenebris est usque adhuc. Ista sunt tenebrae, in quas diabolus & angeli ejus multum superbiendo progressi sunt Diabolus igitur & angeli ejus a luce atque fervore charitatis aversi & nimis in superbiam invidentiamque progressi, velut glaciali duritia torpuerunt. Tom. IIX. Enarr. in Ps. VI. ad verba: turbatus est ab ira oculus meus; notat: utrum sua, an DEI, in qua petit, ne argueretur, aut corripueretur? Sed si illa diem iudicii significat, quomodo nunc potest intelligi? An inchoatio ejus est, quod hic homines dolores & tormenta patiuntur & maxime damnium intelligentia veritatis, sicut jam commemoravi, quod dictum est; dedit illos DEUS in reprobum sensum. Nam ea est caecitas mentis. In eam quisquis datus fuerit, ab interiore DEI luce secluditur. Sed nondum penitus, cum in hac vita est. Sunt enim tenebrae exteriores, quae magis ad diem iudicii pertinere intelliguntur. Ut

pe-

penitus extra DEum sit, quisquis, dum tempus est, corrigi noluerit. Dextus enim extra DEum esse, quid est, nisi esse in summa coecitate? Siquidem DEUS habitat lucem inaccessibilem, quo ingrediuntur, quibus dicitur: intra in gremium Domini tui. Hieronymus in Matth. II. X. Tenebrae semper interiores sunt, non exteriores. Sed quoniam, qui a Domino foras expellitur, lumen relinquit, idcirco exteriores tenebrae nominatae sunt. Prosper Aquit. III. de Vit. Cont. c. XII. In exteriores tenebras mitti, nihil aliud est, nisi à Domino, qui est mentium lumen, expelli. Ambrosius libro VII. in Luc. c. XIV. Quae sunt tenebrae exteriores? Nunquid illic quoque carcer aliquis latum, aequae subeunda sunt? Minime. Sed quicumque extra promissa sunt caelestium mandatorum, in tenebris exterioribus sunt, quia mandata DEI lumen sunt. Et quicumque sine Christo est, in tenebris est, quia lumen interiorius est Christus. Innocentius libro III. de Cont. M. c. IV. Reprobi non solum exterioribus, sed etiam interioribus tenebris involventur, quia spirituali pariter & corporali luce carebunt. Scriptum est enim: tollatur impius, ne videat gloriam DEI, qui solus tunc erit in lucem sempiternam. Haec tanta sanctissimorum Patrum caterva tenebras damnatorum de defectibus intellectus & voluntatis, quae vitia & peccata sunt, interpretatur. Nec hodie Christianorum Theologorum facile quisquam ad corporales duntaxat tenebras restringere audet, quas à sacris scriptoribus caliginem tenebrarum. II. Petr. II. 17. hoc est, consuetudine phrafi, omnis generis horrendas tenebras, & omnes tenebras, Job. XX. 26. h. e. intrepere venerando Praeceptore meo D. Sebast. Schmidio, ad h. l. plenissimas tenebras, tenebras, in quibus aliae tenebrae omnes concurrunt & coacervantur, cuiusmodi sane sunt tenebrae infernales, appellatas esse sciunt. Est enim in tenebras exteriores conjici, à Deo, mentium lumine, expelli & visione DEI beatificam privari. Sicut ergo haec visio intellectus est & voluntatis: ita & privatio. Privari autem intellectum & voluntatem debitis perfectionibus, peccatum est.

LVI. Sextum & decimum argumentum à morte secundam sumitur, quam de damnatis Scriptura praedicat. Apoc. XXI. 8. Timidis autem & incredulis & execratis & homicidis & fornicatoribus & veneficis & idololatriis & omnibus mendacibus, pars illorum erit in signo ardenti igne & sulphure, quod est mors secunda. Ejusdem etiam mentio injicitur Ap. II. II. XX. 6. 14. In eadem Apocalypsi c. IX. 6. aliquam sui parte